

Kiadó hivatal:
muzeum-utca 8-ik szám.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 16 ft. Negyed évre 4 ft.
Félévre 8 ft. Egy hónapra 1 ft 40

A lap szétküldésére vonatkozó reklamatiók
előfizetési pénzek és hirdetések a
kiadó-hivatalba intézendők.

EGYETÉRTÉS

Szerkesztési iroda:

muzeum-utca 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető minden köz-
lemény ide küldendő.

Börmentetlen leveleket csak ismert kezek
től fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A reactio felkent lovagjai.

I.

Azt hiszem, hogy minden elfogulatlan, szabadelvű hazafi, ki magyar hazánk függetlenségének s ezen alapon hazánk szellemi s anyagi haladásának őszinte barátja, minden magyar ember, kinek van egy kis érzeke a civilizációról és haladásról, megnevezés nélkül is eltalálja, hogy ezen lovagok alatt a deákpártot értem, mely hét évi örökre emlékezetes kormányzata, törvényhozása s gazdálkodása által több kárt tett már eddig is a nemzetnek, mint török tatár dúlás, több kárt tett, mint a gyászos negyedfél százados osztrák uralom átkos működése, több kárt, beestelenséget hozott a nemzetre, mint Bach és Schmerling nemzetirtó kísérlete.

A ki ezen állításomban kételkedik, nem szükség a nyereszkező consortium hét évi ámitásait, fondorlatait s erőszakoskodásait, reactionarius törvényeit, pazarló kormányzatát áttanulmányozni, mert ez annyi volna, mint az Angiás istállóját újra szellőztetni, elég lesz e pártnak legújabb választási törvényjavaslatát s a jobb oldali szónokok a rossz ügyhez méltó sofismáit s pártédekből keresztül huzart paragrafusait végig nézni, hogy minden elfogulatlan meggyőződők, hogy itt nem a 48-ki választási törvények rektifikációjáról van szó, hanem minden törekvés oda van irányozva, hogy e párt átkos uralmát, a koldussá tett s jogaiból kifosztott nemzetet megörökítse.

Pedig már eddig is elég volt a jóból, s ha tiszta hazafiság vezetne lépteiket, magok is beláthatnák, hogy e rendszer s e lelkiismeretlen pazarló kormányzat már eddig is az örvény szélére vezette szerencsétlen hazánkat s pártjokat, melynek fentartásához oly göröcsösen ragaszkodnak, herostratusi dicsőségre jutatta, mert oda viték a haza rájuk bizott ügyeit, hogy e hét éves gazdálkodás káros következményeit félszázados jó rendszer s jó kormányzat alig lesz képes elhárítani s jóvá tenni.

Hét rövid év elég volt arra, hogy hazánkat ezred-éves jogaiból kivetkeztessék. Hét év elég volt arra, hogy nem csak a jelen ivadék, de több nemzedék vagyonát elfecséreljék.

Felkiálthat a nemzet őket kormányra juttatott része méltó elkeseredésében, midőn e párt kegyelméből egyedül a koldusbot maradt meg részére, a jogaiból kifosztott Leár királyllyal.

Én mindent nektek adtam
Gazdám s gyámomnak tettelek.

Gyönyörűen hálálták meg választóik bizalmát, midőn pártédekből választóik egy nagy részét fosztják meg szavazatuktól, kiknek kegyéből jutottak a törvényhozás teremébe.

Vagy talán azért érzik erre magokat jogosultaknak, mert megvették választóikat. E tekintetben igazuk van, mert a kit megvettem, azt el is adhatom, bármit mondjon is ez okoskodásra a politikai moral.

E tárgyánál egy angol képviselő választóihoz intézett sajtósági levele jut eszembe, melyet S. E. barátom közölt velem.

A választók ugyanis tömeges aláírással figyelmeztették képviselőjüket, hogy ok azon törvényjavaslatról, melyre képviselőjük rászavazott, egészen ellenkező meggyőződésben vannak, s bámulatukat fejezték ki, hogy az ő érdekük s meggyőződésük ellenére így szavazott.

„Tisztelt választók! ez volt a válasz: Levelöket megkaptam, melyben bámulatukat fejezik ki, hogy a megnevezett törvényjavaslata az önk érdeke és meggyőződése ellen szavaztam. Én azt hiszem, hogy nekem nagyobb okom van bámulni azon, hogy hozzám ily értelmű felszólítást intézni merészeltek, önök nagyon jól tudják, hogy megválasztásom alkalmával kész pénzen vettem meg önöket, megvettem testestől-lelkestől, megvásárolván ezáltal cselekvési szabadságomat. Melyre nézve komolyan felszólítom önöket, hogy nekem ily jérémiákkal ezutánra ne alkalmatlanokdjanak, mert én ezekre épen semmit sem adok. Önök szavazatukkal eladták beleszólási jogukat, mondanom sem szükség, hogy nagyon sok pénzben vannak. Azt csak nekem van jogom megítélni, mi önökre nézve jó és hasznos. Ez

önökhöz válaszom most és mindenkorra, önöket drágán megvásároló képviselőjök N. N.“

Jól tudom, hogy sok deákpárti képviselő ezt válaszolhatja drágán megvásárolt választóinak, hogy azután ebben nincs-e némi igazuk, azt a tisztelt megvásárolt választók ítéljék meg.

De hogy ezen okoskodás és eljárás összegegyeztethető-e a képviselői rendszerrel s a megsértett politikai morállal, ez azután egészen más kérdés.

S még ezen emberek szónokolnak politikai morálról s ezen emberek, kik Miletics s néhány társa államellenes izgatása ellen szónokolnak — ok magok ássák alá Magyarországot még hét évvel ezelőtti ezredéves szilárd alapját, mert a zsarnokság 18 évi erőszakos eljárásával szemben meg kell említenem, hogy a jog jog maradt az erőszak és bitórlás mellett is s azt sem Bach, sem Schmerling nem semmisíthették meg, mert a nemzeti s egyéni jogokra nézve nincs elévülés.

Ezen nemzeti s egyéni jogfosztogatási kísérletnek megszentelése a deákpárt érdeme s eredménye a koldusbot s egy elvét megváltoztató miniszter azon végzetes nyilatkozata, hogy „ha ugyan még Magyarország 5 év múlva fenáll“. Reményteljes prognostikon a jövőre, kivált ily szónok szájából hallva ezen jóslatszerű ígéretet.

Ugy látom, hogy a 67-ki rendszer olyan, mint Saturnus, mely saját gyermekeit emészti fel, olyan, mint a hirhedett norvégiai víztölcsér, melynek körébe ha valami hajós besodortatik, menthetetlenül elvész.

Ghyecy Kálmán gyászos példája ellenmondhatatlan bizonyítja ezt.

Senki sem veheti kétségbe sem hazafiságát, sem önzéstelenségét, mely tudományossága s szakképessége minden vitán felül áll. Esméi a világszabadság, a kor szellem eszméi valának a multban. Ékesen szóló érvei az ország függetlensége, az önkormányzat, egyéni szabadság, bírói függetlenség, vallásszabadság, önálló nemzeti bank, józan takarékoskás, az államháztartás rendezése s a nemzeti gazdaság fejlesztése mellett, még a deákpártot is gyakran megrendítették és elnémitották, s habár a számarány miatt győzni nem volt képes s eszméit érvényre nem emelhetette meggyőző érvei mellett is, — mint legyőzött is győző maradt az elfogulatlan közvélemény ítélőszéke előtt, mert szónoklataiban a szabadság s az örök igazság ékestermése és szószólója volt, s alig lépett le e térről s csatlakozott roszul értelmezett hazafiságból az uralkodó párthoz, néhány rövid hét alatt dicsőn kiérdemelt nymbuszának vége lett. Lejárta magát, mihelyt azon eszméknek, melyeknek népszerűségét köszönhetette, hátat fordított, s oda vegyült az ut porába, mint Józsi Miklós Bájvirága, ki midőn leszállott a mélybe a törpékhez, maga is lassanként eltörpült, a capitolium dicső tógája reverendává vált rajta s foszlányokban szakadozott le róla. Maga tépte le a kiérdemelt babért fejéről.

Ő nemcsak lejárta magát, mint emlékezetes sept. beszédében megjósolta: ő megölte magát, megölte jelenével dicső multját anélkül, hogy a mint már is tisztán látható, segített volna a tönkre jutott nemzetet.

Pedig neki sok veszteni valója volt, nem úgy mint elődjeinek s collegáinak, a kiknek egy része jól fel tudta használni állását és idejét, nem ugyan a haza, hanem saját vagyona s jövője rendezésére, mint előrelátó gondos családapa, ki a haza nyomorult helyzetében is meg tudja álmodni s kihuzni a nyerő számot.

Iszonyu visszariadó példa Ghyecy Kálmán elv és párt-cseréle azokra, kik roszul értelmezett hazafiságból hátat fordítanak a szabadság ügyének, a népjogoknak. A meredek lejtőn nincs megállás. Roszból nem származhatik jó. Rosz eszközökkel a kitűzött jó célt nem lehet kivinni s téves uton soha sem lehet eljutni, s másokat elvezérelni a szabadság s anyagi jólét kanahánjába.

S ezen párt, melyhez Ghyecy csatlakozott, magyarnak mondja magát, megtapsolja a hazafias fraziszokat, s mégis minden lépésök, talán akaratjuk ellen — ki képes betekinteni a vesék titkaiba — folytonosan a haza függetlensége s anyagi jóléte ellen van irányozva.

El lehet rájuk mondani Leárral:

És te még is — —
Testem — — vérem vagy, vagy inkább
Betegség testemben, mit kénytelen
Vagyok magaménak mondani, fekély vagy,
Duzzadt kelés, mirigyves daganat
Romlott véremben.

E r y n n i s.

Budapest. július 31.

Bámulatos az az együgyűség, mit némely ember tanusít a legegyszerűbb kérdésben is. Ma egyik jobboldali lap „méltó elismerés“-sel említi fel „azon szép sikert“, melyet Zichy József közlekedési miniszter „aratótt“, midőn a Bankverein által kártérítés fejében követelt 5.600.000 frtot 500.000 frttal, tehát nem is egészen 10%-tel váltotta meg. Fogalma sincs a jámbornak, hogy mitéle természetűek voltak azon követelések; nem tudja, s merő együgyűségében nem is akarja tudni, hogy az 5.600.000 frt követelés jogosan, törvényeszerűen terhelheti-e az államot, vagy hát mennyi az, mit az államkincstár a követelt 5.600.000 frtból csakugyan mint jogosult kártérítést megfizetni tartoznék. Neki semmi szüksége mind ezeket tudni, neki elegendő az, hogy a bank által követelt hatodfél millió helyett a miniszter adott 500.000 forintot s ezzel a bank ki van elégtve. De hátha ki lehetett volna elégteleni kevesebb is? Hát azt hiszi az a jobboldali lap, hogy ha a bank jogosan követelhetne többet, megelégednék 500.000 frttal? És itt nem hagyhatjuk szó nélkül azon gyalázatos eljárást, melyet egyik másik bank az állammal szemben követ, amint azt a jelen eset is bizonyítja, 5.600.000 követelést támaszt az állam ellen, s megelégszik 500.000 frttal. Hát nem azt bizonyítja ez, hogy az 5.600.000 frt követelést tisztán zsalósi, csalási szándékból volt oly nagy összegre téve? Ha megelégedhetett fél millióval, mikép rugtathatta fel a számlát hatodfél millióra?

Hát nem szerencse-próbálás volt-e az egész? Ha jog a volna a banknak ahhoz az 5.600.000 frt-hoz, meg lehetünk róla győződve, hogy nem állna el attól oly könnyű szerrel, ha pedig mégis elállt s megelégedett egy tizedrésszel, ez kétségtelen jele annak, hogy követelése jogtalan zsalósi volt, semmi egyéb, mit egyenesen és határozottan vissza kellett volna utasítani. Hanem hát a mi kormányunk is olyan, mint az a jobboldali lap, hogy a követeléseknek nem jogosultságát, hanem magasságát nézi. Szerencse, hogy a Verebank többet nem követelt, mert bizonyosan többet kapott volna.

Azoknak, a kik nem értik — mert csakugyan nehéz is megérteni — hogy Havas Sándor jelenleg a honvédelmi miniszteriumnak nem sok hasznát hajtó tanácsosa mikép neveztetetik ki államtitkárra a kereskedelmi miniszteriumhoz, a mint egész bizonyossággal emlegetik, azoknak magyarázatot ad ma a „N. Fr. Presse“, melynek pesti levele szerint Havas azért neveztetik ki államtitkárrá, mert az incompatibilitási törvénynek fogva mint miniszteri tanácsos nem lehetne többé képviselő. Ezt tehát tudjuk, de most még érthetlenebb a dolog. Mikép nevezhetik őt ki még államtitkárra is, csak hogy képviselő lehessen?

Nagy vasuti baleset.

A pest-miskolci államvasuton ma délután 4 óra tájban a kálkapolnai és ludasi állomások közt épen egy néhány ól magas töltésen, a Miskolcra jövő személyvonat alatt összetörték a talpfák, sinek; a legnagyobb szerencsétlenség történhetik, ha még egy pillanatig mozog a gőzös, így az ijedségen kívül semmi baj nem történt emberben. A vonaton volt Edelsheim-Gyulay tábornok s többen emléket hoztak a sleaper darabokból, melyekkel tapló gyanánt kicsaholhat gr. Zichy közlekedési miniszter ur.

Jó hogy azon helyen történt a baj, mert néhány lépésnyire onnan van egy hid, mely már régóta minden percben leszakadhat, szabad kézzel szökeget ekeket lehet kisdzni belőle, mint unalmukban tették a várakozó utasok.

Egy menekült utas.

Az ágost. hitv. tiszai egyházkerület idei közgyűlése jul. 30-án reggeli 9 órakor nyílt meg Miskolcson az evangélikus templomban, melyet a nyolc esperesség választott képviselői szokatlan nagy számban megjelenve színlított megöltöttek. A szokott isteni tisztelt után a közgyűlés Zsedényi Ede főfelügyelő és Czékus superintendens elnöke alatt megalakulván Zsedényi megnyitó beszédében mindenekelőtt kiemelte a mult évi közgyűlés óta felmerült két szomorú jelenetet, t. i. némely prot. gymnásiumok pánszláv mozgalmát, és a közép-tanodák felügyeletéről szóló miniszteri javaslatot. Egy gymnásiumok közé tartozik, mondá, a n.-rócezi is, a mely ellen folyamatban levő vizsgálatból ha kiderül ez intézet nemzetellenes irány: ezen egyházkerület és gymnásiumot saját

mak egyik tagját, kinek ár-
tokban agyonlőtte. A szegedi
két gyilkosság miatt holtiglani.
lőgyilkosság büntetését 10 évi
bla azonban Szücsöt és Buziánt
el bizonyítékok elégtelenségéből
gyilkosság miatt 15 évi börtönre
a vallomásoknak indokolatlan
em vévén Szücsöt (az orgyilkos-
ziánt pedig 10 évi börtönre

sági értesítő.

d a p e s t, jul. 30. Gabnában
ly volt a behozatal, s a forgalom
ozott, melyek változatlan árákon
sel kötések nem történtek. —
amivel szilárdabb buzában ugy
ncee-buza sept.-okt. 5.60—65
t. 4.5—10 kr., zab sept.-okt.

tás szerint buza szilárd; a
a, minthogy behozatal hiányzik.
t. keresettebb 5.65 kron kelt.
szilárd; kukorica kissé drá-
4.10—15 kr., zab szilárd, tava-
zik: sept.-okt. 10.000 mérő

e. Értékpapirokban ma is pan-
s a forgalom csak egyes ban-
alis 37—39.75, földh. 78 záró-
4.25 tak és hit. 55.25—55,
utak és jelvényt lanyhábbak,
k keltek el Frankfurt számára
3.50 kron.

torróság: hőmérsék reggeli 7

asúvonal építése követke-
000.000 irinyi kárpótlási köve-
estár irányában, azonkívül a
szatartott 267.000 frtot is kö-
gnap egyrészt a pénzügy- és
részt a bankkegylet közt egyez-
elmében a bankkegylet először
000 frtot és azonkívül 500 ezer

gatóságának, a „N. fr. Presse“
megengedni, hogy az elválasz-
is újabb könyveket bocsát-
szági kedvező agioviszonyok
dönnyel fog járni a társulatra
szg. tanács a szelvények bevál-
e, nevezett lap szerint alap-

ek, jul. 31-én, hatodszor „Pe-

Lajos, munkatársak:

os felelős szerkesztő.

Mór

és szemész.

sa mellett mindennemű

geket

vetkezményeit, u. m.:

ET,

st, különösen a

SÉGET

örészek bujakóros fe-

niban és elcsúfításaiban,

et

fehér-folyást, és az

got

hézségeket.

után 3 órától 5-ig,

melet, 14. ajtószám.

gyszerek megküldetnek.

utca 2-ik sz. kigyó-é

an) 1-ső emelet.

tanodájának többé nem ismerheti s azt beszüntnek nyilvánítani köteles. Ami továbbá az említett törvényjavaslatot illeti, az a műveltség terjesztésére üdvös hatást nem gyakorolhat, sőt a közművelődés nagy hátrányára van s a prot. gymnasiumok elpusztulását fogja eredményezni. — Végül az eperjesi tanítóképzede jövő évi szükségleteire ismét 1000 frtot, a nyolcz esperességben egy-egy tanító jutalmazására 50—50 frtot, az újliszai iskola számára 100 frtot ajánlván fel a közgyűlést megnyitóttnak nyilvánította.

C z é k u s ezután a gyűlés elé terjesztette az ez évi egyházi eseményekről szóló jelentését, melynek meghallgatása után napirendre került a n a g y r ó c z e i g y m n a s i u m tanári kara ellen rendelt nyomozásról szóló jelentés. Mindenekelőtt az általában ismert okiratok olvastattak fel. Ezek közt első Trefort Ágoston felhívó levele, azután b. Prónay Gábor hivatalos irata, hogy e levél értelmében vizsgálatot rendeljen el. Ezután jött a kiküldött bizottságnak Nagyroczén máj. 18., 19. és 20-án és Sajó-Gömörön máj. 29-én tartott tanácskozmánya terjedelmes jegyzőkönyvének felolvasása. — A közgyűlés hosszas zajos vita után kimondta, hogy a tisztai egyházkerület a nagyroczői gymnasiumot tényleg beszüntette. — Ezzel az ülés d. u. 4¹/₂ óraker véget ért.

„A közvélemény.”

E czimen ma a „Hon“-ban egy helyes cikk jelent meg, melyből idézzük a következőket:

A fővárosban már-már el van feledve az országgyűlés azon két nevezetes határozata, melyek oly soká foglalkoztattak élénken a napi sajtót s képezték heves vita tárgyát értjük a román csatlakozást és a választási jognak az adó kifizetésétől történt feltételezését. Mindkét határozat mélyen belevág a nemzet életébe; előbbeni gazdasági, utóbbi politikai tekintetben.

A vidéken még mindig ez képezi a napi közbeszéd tárgyát, s a mennyire személyes tapasztalásból meggyőződhetünk, határozottan állíthatjuk, hogy mindkét határozatot a legnagyobb indignatioval fogadták.

De mit használ mind ez? Csak az elkeseredést, a pártszenevedélyt fokozza. Pedig már is e miatt vonulnak el legjobbjaink a köztérrel, melynek ugy is igen csekély számu művelője van. De legyen szabad nekünk a felhozott két incidensből a jövőre nézve tanulságot merítenünk.

A közszellem vagy közvélemény nem nyilatkozik ideje korán, nem nyilatkozik elég hangosan s elismerést parancsolólag. Ez egy oly nemzeti hibánk, melyet őszintén magunkba szállva bűnnek kell elkeresztelnünk. Ettől szabadulnunk kell.

Más országokban, ha a törvényhozás oly lépést akar tenni, melyet a közvélemény károsnak tart; ez azonnal hangosan kifejezi roszalását. Egyesületek, meetingek, magán és törvényhatósági testületek kérvényekkel, felterjesztésekkel árasztják el a parlamentet, melyekben a rosz intézkedésnek minden káros következményei a gyakorlati életből merített kézzel fogható példákkal kimutattnak, úgy hogy a törvényhozótestület többsége ugy szólván mit sem határozhat a nemzet akarata ellen. De nálunk ily panaszok nem kerülnek a nyilvánosság elé: csak egymásnak beszélnek el az emberek a fenyegető veszélyt s aztán általánosan szidják a kormányt, s valóban megdöbbenő azon hang, melyen magáról a souverain nemzetgyűlésről beszélnek, midőn a rosz törvény már meg van szavazva.

A vasuti csatlakozás és a választási törvény 12. §. felett a nyilvánosság előtt nem történtek előbb nyilatkozatok. Alig egy két törvényhatóság foglalkozott e kérdésekkel; s most közbeszéd tárgya, hogy a temesvár-orsovai vasut engedélyezése által el van adva a keletről jövő forgalom az osztrák vasutnak, tönkre van téve a magyar vas-

utak jövedelmezősége, s hogy a román gabnakivitel bel- és külföldön nagy veszteségeket fog okozni a magyar gazda közönségnek. És közbeszéd tárgya, hogy a választási törvény 12. §. a legigazságtalanabb jogfosztást tartalmazza.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése július hó 31-én.

I.

A kövételválasztási tjavaslat tárgyalása ma négy heti vajadás után bevezetett. Megvan tehát a 48-ki törvénynek arcul csapdosó reformforgács, melylyel a kormány és hivi Magyarországi választó polgárai közül ezeket és ezeket megfosztottak választói joguktól, a 3 lakosztály házbirtok elfogadásával, holott eddig minden 300 pfrtos háztulajdonos választó volt. Ezenfelül az adófizetés kötelezettsége, tekintettel zilált anyagi és pénzügyi viszonyainkra főleg a kisebb birtokosokra súlyosodik igazságtalanságaival. Hát még a sok büntetőjogi kolompok mennyire fogják a választókat alkotmányos joguk gyakorlásában gátolni?

No de már megvan a szép mű a deákpárt dicsőségére, de nem a szabadság és jogegyenlőség örmére, mit bizonyára az ország népe köszönettel nem fogad, mihelyt a képviselőház ilyeszerű működéséről értesül.

Az ellenzék elveihez hiven és férfiasan megtette kötelességét, de a jobboldal merev konoksága és a kormány megalkodott makacssága miatt csak az etetés és itatás elleni rendszabályt vihette át, ez által legalább az átkos és kárhuzatos lélekvisárokra állván utját.

A főnyeremény lenne az állandó névjegyzék és a kuria bíraskodása, feltéve, hogy mindezek becsülettel és pártatlanul foganatosítottassanak. A kuria igazolási eljárása félő csak papir malaszt maradand, miután a központi bizottság erre vonatkozó határozati javaslatát maga a kormány és hivi szavazták le, világos bizonyítékul annak, hogy ilyesmit komolyan nem akartak, hanem csak szemfényvesztést üztek, — ez az igazi hypocrisis, mely ellen jesusita elferdítésekkel hasztalan igyekeztek gyavaságukat védeni.

Az igazság utat tör magának, csak mindenki kötelességét hiven teljesítse és tartsa szem előtt, hogy a ki büntet, kárhuzatot arat.

II.

E l n ö k : Perczel Béla. — J e g y z ő k : Mihályi, Wächter, Beöthy. — A k o r m á n y részéről jeien vannak: Bittó, Szapáry, Pauler, Trefort és Szende Béla miniszterek.

A mult ülés jkönyvének hitelesítése után S a x e n h e i m A. magánkérvényt ad be.

R e m e t e G. interpellálja a belügyminisztert, van-e tudomása róla, miszerint a közp. számvevőség forgalmi osztályának vezetésével megbízott számtanácsos a magyar nyelvben teljesen járatlan, s ha van, mivel igazolja e törvénybe ütköző állapotot? — Közöltetni fog.

L á z á r Á d á m interpellálja a honvédelmi miniszterhez. Az 1868. 41. tcz 18. §. szerint: a katonai jelvények, rangjelzetek, a felszerelés és felfegyverkezés, valamint a szolgálat és gyakorlat szabályai a honvédségnél és a sorhadnál egyenlőknek határozattak. Az 1873. aug. 9-én a cs. kir. hadsereg számára egy kizárólagos cs. parancsral kibocsátott, és azon évi okt. 1-én életbe lép-

tett szolgálati-szabályzat a hadsereg állományához tartozó katonákról, tengerészekről és honvédekről is szól. Kérdezem a honvédelminiszter urat. 1. Van-e tudomása ezen új szolgálati szabályzatról, és kiterjed-e ez a magyar honvédségre is? ha igen. 2.) Szándékozik-e a fenálló törvények értelmében alkotmányos befolyását érvényesíteni, hogy a honvéd intézmény ily alkotmányellenes intézkedésekkel meg ne semmisíttessék?

H a l a s s y G. az V. bíráló bizottság jelentését adja be B a u s z n e r G u i d ó igazolása ügyében, kit igazolt, mivel azonban megbízó levele németül van kiállítva, hat, javaslatot ad be, mely szerint a jelen tjavaslat szentesítéséig is mondassék ki, hogy csak magyar megbízó levelek alapján igazolhatók a képv. választások. — A hat. javaslat tárgyalása a holnapi napirendre tüzetik ki.

S z ö g y é n y i L. indítványozza, mondja ki a ház, hogy az állandó igazoló bizottság határozatképességére 5 tag jelenléte szükséges. Elfogadtatik.

N a p i r e n d e n v a n a v á l a s t á s i t j a v a s l a t folytat. részletes tárgyalása.

S z a p á r y g r. belügyminiszter a 97. 98. és 99. §-kat együttesen kéri tárgyalatni. — Elfogadtatik. — Kijelenti továbbá a belügyér, hogy a két első szakaszhoz határozottan ragaszkodik, míg a 99. § meghagyását okvetlenül szükségesnek nem tartja s annak esetleges kihagyásához hozzájárul.

L á z á r Á. örül, hogy e tjavaslat által, ha nem is gyökeres reformok de legalább két fontos lépés éretett el, t. i. az állandó névjegyzék és a kuria itélete a választások fölött, bár ugy látja, hogy a tegnapiak után ez utóbbi reform csak papiron fog maradni. Még inkább örül azonban annak, hogy tegnap az etetés és itatás megszüntetése kimondatott. Átérve a tárgyalás alatt levő szakaszokra, ő nemcsak a 99., de a 97. és 98. §-kat is kihagyandóknak tartja, mint a melyek a bennök foglalt büntetéseknel fogva a jelen vál. tjavaslatba nem tartoznak.

Szónok nem pártolhatja e cikkeket azon két legfontosabb szempontból sem, mert az 1848. 18. t. cz. azon főbenjáró bűnökről, melyekről e két cikk megemlékezik, nemcsak gondoskodik, de szabatosabban körvonalozza is főleg azon részt, mely a birodalom egységéről szól. Továbbá tekintetbe véve, hogy a már megszavazott 12. §. melyben eme cikkeket is benőgallatnak, kimondja, hogy a választók névjegyzékébe fel nem vétethetnek azok, kik az ott fellelt bűnök és sajtóvétségek miatt büntetve vannak, itt külön intézkedés tétessék, csak azért, hogy a választói jog megszorítottassék, ezt jogosnak és igazságosnak nem tartja.

De nem tartja a jelen tjavaslat keretébe tartozónak sem, mert hogy a választáson kívül elkövetett büntetékért is itt büntetessék, abban következetességet nem lát.

Szónok ugyan nem ellensége legtavolabbról sem annak, hogy a büntettek választás alatt vagy azon kívül a legszigorubbant büntetessenek, mind a mellett a 97. és 98. §-okban foglalt büntetéseket e tjavaslat keretébe tartozóknak nem tartván, azoknak kihagyását indítványozza.

T i s z a K á l m á n a 99. §-ról szólani nem fog, minthogy a mint látja, a ház ennek teljes elvetését egyhanguan elfogadja. Ami a 97. és 98. §-ait illeti, ő előtte szóló ellenében határozottan kimondja, hogy nincs jogi állam a világon, hol ily dolgokban teljes szólásszabadság engedtetnék. Ő tehát szükségesnek tartja, hogy miután büntető kodexünk nincs, itt e dologra nézve provisio történjék. Roszul idézte előtte szóló az 1848: 18. t. cikket is, mint a mely kizárólag a sajtóra vonatkozik. Mindezeknél fogva, miután e szakaszokban oly dolgokról van szó, melyek az egész világon büntetés alá esnek, elfogadja e két szakasz intézkedéseit oly feltételal, hogy a czim megváltoztatásával e büntetések egyedül a választások alatt elkövetett ily esetekre vonatkozzanak. — L á z á r Á. szavai félremparagázása ellen emel szót.

TÁRCZA.

A mai világból.

— Regény. —

Írta: Tóvölgyi Titusz.

(Folytatás.)

XI.

Der Pepi.

Ha azt mondjuk, hogy a nők a lehető legnagyobb ijedelmek közt, de talán még ez ijedelemnél is nagyobb kíváncsisággal várták a lent történtek felőli hirt, — nem mondunk nagy újságot. Az ijedség a női természet első fokú hangulata, a kíváncsiság pedig maga a nő.

Amint Méray a dombon felfelé haladt, a kérdéseknek valódi sortüzelésével fogadtatott, melyek a kíváncsiság csatárlánczából előre küldettek hozzá. A hangok közül pedig mint a többieknel élesebb lövés, különösen kivált a születtet herczegnő kiabálása, kinél szintén nagyobb volt az asszonyi ösztön mint az ónuralom, a kíváncsiság mint az etiquette.

— Mi volt az? Mi történt? Kit vertek meg? Ki verkedett? sat. sat. kérdések pattogtak lefelé, melyek vezetője ez a kérdés volt:

— Pepinek történt-e baja? — Ezt a kérdést, mely valamennyi közül kihangzott, a grófné hangja füttyölte.

— Csak épen annyi baja történt — válaszolá Méray nem minden káröröm nélkül — hogy a nyakán nincsen bőr.

— Ah Jézus! De talán nem véres? . . .

— Kivülről nem, de belülről véres lehet . . .

— Aber Grat, ön még tréfál . . .

— A manónak van kedve tréfálni; hanem van itt Pepinél előbb való ember is.

— Ki az? — kiáltá Leona és Atkárnyé megdöbben-

ve . . . Ez utóbbinak ott volt férje, gyermeke, tehát nem csoda, ha megdöbben . . .

— Kocsisom — válaszolá Méray.

A grófnő szeretett volna valamit mondani, de csak nem szolt.

— Károly mozdulni sem bir — folytató a gróf. Egyetlen ember tette tönkre valamennyit. Ha jókor nem érkezünk, a negyediket bizonynyal agyonüti. Hanem amint Árpád földhöz vágta, olyat még nem láttam.

— Kicsoda, papa? — kérdé Leona atyja mellé szökvé.

— Majdnem hihetetlen, folytató a gróf. Embert, kinek izmai talán vasból vannak, így földhöz vágni. . . . S a mi több — egy gyermek.

Méray mintegy önmagához beszélve, ejté ki ez utóbbi szavakat.

— De csak nem történt semmi baja? kérdé Atkárnyé az anyai aggodalom hangján.

— Kit méltóztatik érteni?

— Fiamat.

— Ah kérem, az egy csodagyerek.

— Kicsoda, papa? . . .

— Kérem a mint leértünk, egy embert kivéve már mind fegyverképtelen volt és szerte hevert, s az a bojtár vagy mi, épen a negyedikre mérte az utolsó kenetet, mikor ez a gyerek megkapja, a botot a vasmarokból egy pillanat alatt kicsavarja, s a másik pillanatban ugy vágja földhöz, hogy nyekeg. Na ilyet még sohse láttam.

— Der Pepi ist doch nicht gefährlich verwundet? kérdé a grófnő.

— Aber Herzogin! kiáltá a gróf haragosan, ilyenkor mindig herczegnőknek cizmeze nejt.

XII.

A vaskői várkastély egy lakója.

Hagyjuk pedig most egy kissé maguk a öket, s mig Atkárny Árpáddal a koci körül teendőket végzi, Atkárnyé pedig kétségbeesésekkel küzdve lát a vacsora elkészítésé-

hez, addig tekintsünk szét egy kissé a nagy világban, s ha ugy tetszik az olvasónak, ránduljunk el a vaskői várkastély ódon falai közé.

Régen építhették már ezt az ősi szerszámot, s vénebbnek látszik a körülte emelkedő fenyülephe hegyeknél, mikor azok oly vidorak és ifju zöldkek, ő pedig bus komor agk, s összeránczolt homlokzattal áll a kopár tetőn, mint az igazi vén, „aki lelkét a mult idők emlékével táplálja.”

Alatta kigyózza csörög a Garam vize, nem messze tőle egy behajló kart képezvén; melynek felső részét a felkelő nap ragyogja végig, mig alsó része a vár és hegyek sötét árnyékában még mintegy szenderegni látszik.

Gyönyörű völgy nyulik jobbra is balra is, melynek könyökénél, menedékes partoldalra van építve Vasas falva, mint egy elterülő tábor, s a várkastély ugy áll fejük felett mint egy soha nem alvó tábori őrszem.

A kastély ablakaiból végig lehet látni a völgy mind két részén, melyet aztán a messze távolban kékellő hegyek sötét alakjai zárnak el, s e sötét alakok derekáról lekigyózó Garam végén a falu és várral, mint valami bojtázzal, ugy tűnik föl az első tekintetre, mintha valami őriási francziskánus barát fehér zsinóröve volna.

Mondják is, hogy e várban nem egyszer megfordult Frater György, a szenvedélyes Martinuzi, sok tekintetben Magyarországy egykori Richelieu-je, csakhogy az a barát-öv ott fehérlett már azelőtt is, s a nagy ember gondtelt homlokát, aggdó tekintetét nem egyszer tükrözö vissza a Garam vize. Amde hol vannak már azóta a nagy emberek? — a föld és ama vizek, melyek ily nagy emberek arczképeit ölelték, a tengerek gyomrában, amint hogy mindeneket szül és fölemeszt e nagy szörnyeteg — a világ!

Hanem a vaskői várkastély daczol még vele mind e mai napig, hejh pedig regének is sok már, amit felöle a nép ajka beszél, s bizonynyal meghazudtolna egyetmást, ha értené, de mikor ő született magyar, a nép pedig el-tótosodott, mintha magyar nem is laktá volna e tájat soha.

A krónika szerint e várat még a Söbös család épít-

Majoros Ist. föl minthogy a sajtóvétség vétségekre pedig fenáll lyek eddig is alkalmaz indítványát.

Simonyi Ernő

venni a ház figyelmét ban felszólalni, nem némely dolgokra, mik felelni nem akarnék. hogy ezen büntények létezik, büntetettek, vonom kétségbe ezt és lom, senki sem vonja k denki azt, hogy ide va hiszem, hogy ez általa Szilágyi Dezső képvisel zelebb álló dolgot hoz §-ból logice következik természetesen törv dotta, hogy ez igen hel való. Ha ez nem ide va a választási törvényből

De nem egyedüli de először felesleges és méltóztassanak megem Mit akarnak vele elérni menteni ezen §-sal? I állam léte, hogy ezzel mint mondam és minde semmit elérni nem lehet gileg, mert semmi okon ezekkel valakinek ártat tartom. Megmondom m érdemes képviselője, ma nem akárho ellen lehet, hitfelekezett ellen izgat telen fellépésekre izgat vénytelen módon való m vénytelen módon izgat, a utköznie, és ekkor felesl nem ütközik törvénybe, vény rá, akkor minek új kor nincs a mi ellen véte

Feleslegesnek tar ügyetlennek azért, mert azt mutatja, hogy a már hogy a közcsendet és re nem azért, mert horder kaszt, hanem azért, mert van törvény, és akkor fél mi ellen alkalmazni, s ig ügyetlennek is tartom. (

Trauschenfels cs s a 97 és 98. §§ kihagyás san s a ház türelmének t kaszokat a megelzők utá sebeli matröz két kívánsá összes szeszis életét, más kívánt. (Derültés.)

Paczolay János ne ide nem tartozóknak tar még sem tiltakoztak azok illeti, azokból azt értette kat ki akarna vétetni a alól, mit ha a magyar kép halálítéletét írni alá —

— Popovich J. tiltakozni ellen, hogy a nemzetisége irányozottnak tartják. — Csiky S. nem türheti el,

tette. A Söbös család Usz családtól a Kohányiak, a Lassudyak leányágától a ázsiai magyar vér. — de dani. Sőt ha tóviről hegyir Beszélünk még errő

Annyi azonban áll, után, ha mindjárt ősi vé gések e mai korszakában sokkal különbül, mint az gény legény talán épen a utódból hiányzik. — Amik az : hogy az ősi vérnél m vagon. Akinek ez van, m gának, akinek pedig ez ni vér is. — No de most az e

Ugy van biz az, hog építette, s e várnak udvara táskor a felföldre menek menekülnök kellett, a csal dult, egy vén kisasszony, találtak aztán a visszatérő dámát? azt nem lehet tud sok ették meg, az akkor m

Ha a krónikának hit tól a farkasok is mind me farkasoktól származnék a ban még nem bizonyította nyomára jöttek már annak

Bár mint álljon azon zetjük az olvasót, s hogy e mindenféle mesével. Sokat mesélnek péld jelenleg a várkastély felüg kezdve a legelső szolgáltól senkitől se fél, miután nem

Majoros Ist. fölleslegeseknek tartja a szakaszokat, minthogy a sajtóvétségekre fenáll a sajtótörvény, szóbeli vétségekre pedig fenállanak a régi magyar törvények, melyek eddig is alkalmaztattak, ez okból pártolja Lázár Á. indítványát.

Simonfi Ernő: Nem kívánja hosszú időre igénybe venni a ház figyelmét, nem lévén szándéka, ezen tárgybán felszólalni, nem is szólaltam volna fel, ugymond ha némely dolgokra, miket Debreczen t. képviselője mondott, felelni nem akarnék. Ő ugyanis azon nézetből indult ki, hogy ezen büntények mindenütt a világon, hol monarchia létezik, büntetettek, tehát büntetettnek kell is. Én nem vonom kétségbe ezt és mint az adott magyarázatokból halom, senki sem vonja kétségbe, hanem kétségbe vonta mindenki azt, hogy ide való volna e felett intézkedni. Én azt hiszem, hogy ez általában nem ide való. És hivatkozom Szilágyi Dezső képviselő urra, ki midőn én egy sokkal közelebb álló dolgot hoztam javaslatba, mint a mely a 12. §-ból logice következik, hogy t. i. a ki adóját be nem fizette, természetesen törvényhozó se lehessen, — azt mondom, hogy ez igen helyes és logicus dolog, de nem ide való. Ha ez nem ide való, akkor criminalis codexet csinálni a választási törvényből még kevésbé lehet helyen.

De nem egyedüli kifogásom, hogy ez nem ide való; de először felesleges és másodsor czeltalan, s harmadszor, méltóztatassan megengedni e kifejezést — ügyetlen is. Mit akarnak vele elérni? Tán a magyar trónt akarják megmenteni ezen §-sal? Hát oly gyengén áll tán a magyar állam léte, hogy ezzel akarják megerősíteni? Czeltalan a mint mondtam és minden ok nélkül való beszurás, mi által semmit elérni nem lehet. Én azért nem is ellenzem lényegileg, mert semmi okom nincs aggodalomra az iránt, hogy ezekkel valakinek ártani lehessen, hanem ügyetlennek tartom. Megmondom miért. Azt mondta Debreczen városa érdemes képviselője, magyarázván ennek horderejét, hiszen nem akármilyen lehet, a ki a nemzetiség, osztály, vagy hitteleket ellen izgat; hanem azok ellen, a kik törvénytelen fellépésekre izgatnak, a kik az alkotmányunk törvénytelen módon való megváltoztatására izgatnak. Ha törvénytelen módon izgat, akkor valami létező törvénybe kell ütköznie, és ekkor felesleges, (Helyeslés balon) ha pedig nem ütközik törvénybe, akkor nem szükséges. Ha van törvény rá, akkor minékij intézkedés, ha nincs törvény akkor nincs a mi ellen vételi lehessen (Helyeslés balon).

Feleslegesnek tartom tehát, de mindenek felett ügyetlennek azért, mert gyengíti a létező törvényt, és mert azt mutatja, hogy a már létező törvény nem volt elég arra, hogy a közszenetet és rendet fenntartsa. Én ezeknél fogva nem azért, mert horderejétől félek, ellenzem e két szakaszt, hanem azért, mert mondom, vagy van intézkedés, van törvény, és akkor felesleges, vagy nincs, s akkor nincs mi ellen alkalmazni, s így feleslegesnek, czeltalannak, sőt ügyetlennek is tartom. (Helyeslés a balon)

Trauschensfels csatlakozik Lázár Á. indítványához s a 97 és 98. §§ kihagyását szükségesnek tartja, mit hozsan s a ház türelmének teljes kimerítésével érvel. Ő a szakaszokat a megelőzők után fölleslegeseknek tartja s a mezei matröz két kivánsága jut eszébe, ki először a világ összes szeszes italát, másodsor még egy akót a legjobból kívánt. (Derültég.)

Paczolay János nem érti, hogy sokan e két szakaszt ide nem tartozóknak tartják s az általános tárgyalásnál még sem tiltakoztak azok ellen. Ami előtte szóló szavait illeti, azokból azt értette ki, hogy ő bizonyos municipiumokat ki akarna vétetni a magyar államhatalom felsősége alól, mit ha a magyar képv. ház elfogadna, azzal az állam haláliteltét írná alá — Kéri a 97. és 98. §§ elfogadását. — **Popovich J.** tiltakozik Trauschensfels azon kijelentése ellen, hogy a nemzetiségek a 97 és 98. §§-at magok ellen irányozottnak tartják. — Elfogadja a szakaszokat. — **Csikó S.** nem törheti el, hogy valaki egy pártot alaptalan

tette. A Söbös család Uszuba vezértől származott, a Söbös családtól a Kohányiak, a Kohányiaktól a Lassudyak, a Lassudyak leányágától a Mérayak. — Volt tehát bennük ősi ázsiai magyar vér. — de hol? — Ki tudná ezt megmondani. Sőt ha töviről hegyire firtatnók a dolgot, talán nincs is. Beszélünk meg erről is egy kis történetet.

Annai azonban áll, hogy az utódok őseik érdemei után, ha mindjárt ősi vér nélkül éldegélnek is a szédelgések e mai korszakában, de azért csak éldegélnek ők sokkal különbül, mint az országban valahova elszórt szegény legény talán épen azon ősi vérről, mely a törvényes utódból hiányzik. — Amiből nem egyéb a tanulság, mint az: hogy az ősi vérről még is csak sokkal több ám az ősi vagyon. Akinek ez van, még a vért is vindikálhatja magának, akinek pedig ez nincs, megtagadjatik tőle még a vér is. — No de most az egyszer nem tehetünk róla.

Ugy van biz az, hogy a vaskői várat a Söbös család építette, s e várnak udvarában tartá gyüleseit tatárpusztításkor a felföldre menekült nemesség, s mikor innen is menekülniök kellett, a családnak csak egy tagja nem mozdult, egy vén kisasszony, kinek csontvázát az udvarban találták aztán a visszatérők. Hogy kik ölték meg ez öreg dómát? azt nem lehet tudni e mai napig, de hogy a farkasok ették meg, az akkor mindjárt be lett bizonyítva.

Ha a krónikának hitelt lehet adni, ez ősi nemesi hus-tól a farkasok is mind megmésesedének, s hogy e nemes farkasoktól származnék a nemes Farkas család. Ezt azonban még nem bizonyította be Nagy Iván, de meg gyakran nyomára jöttek már annak, hogy hazudik a krónika is.

Bár mint álljon azonban a dolog, mi ez ősi várba vezetjük az olvasót, s hogy el ne aludjék, el fogjuk őt látni mindenféle mesével.

Sokat mesélnek például arról a vén németről is, ki jelenleg a várkastély felügyelői minőségét viseli, s ki elkezdve a legalsó szolgáltól fel a grófj, sőt azon felül is, senkitől se fél, miután nem bántja senki.

Folyt. köv.

vádakkal sértve, mint tette Paczolay, azzal gyanúsítván őket, hogy az ellenzék a választásoknál előforduló visszaéléseket megtartani kívánja továbbra is. Nem fogadja el a 97—99 §§-at. — Szavazásnál a ház nagy többsége a 97. és 98. §§ változatlanul elfogadja, a 99. § pedig elveti.

A VI. fejezet tegnap függőben maradt c z i m e minden ellenvetés nélkül módosított ily képen: „Az összeírásnál és választásnál közreműködő közegek felelőssége és a választási visszaélések megbüntetése“.

A 100. §-nál **Bécsan M.** az „egy évtől“ szavakat kihagyatni kéri — **Irányi D.** a negyedik sor „akadályoz“ szó után beszurati kéri „választói jogának 3 évre felfüggesztése mellett.“ — A többség a szakaszt változatlanul fogadja el.

A 101. §-nál **Szederkényi N.** indítványozza, hogy e szakaszban hivatkozás történjék egyszersmind a Tisza K. indítványára elfogadott új 97. §-ra is. — A többség elfogadja.

A 102. §-nál **Orbán B.** felemlíti, hogy Erdélyben a hivatalnokok, hivatalszolgák, financzok, csendőrök kétszer is szavaztak az ellenzék ellen, a megyei választáson s egyszersmind a városokban is, ahol laktak. Ennélfogva két elastikus kifejezésre módosítást ad be: „A 4 sorból vagy több helyütt“ után tétessék „vagy több választó kerületben“, az ötödik sorból pedig a „tudva“ szó kihagyandó. — A többség a szakaszt változatlanul fogadja el.

A 103.—104. §§ változatlanul, a 105. § Schwarz Gy. és Nehrebeczky irályi módosításával, a 106. §-nál **Teleszky** indítványozza, hogy ebben hivatkozás történjék az új 97. és a 104. §§-ra, továbbá nem a 30 napi, de a hat havi elévülést látja itt helyen, végül „bírószág“ helyett „illetékes hatóságot“ kér tétetni. — A szakasz e módosításal és a 107. § változatlanul fogadtatik el. — A 108. §-már az 5. §-szal letárgyalatván

A 108. § után **Zeyk Károly** emez új szakasz felvételét hozza indítványba, melyet a ház egyhangulag elfogad. A szakasz így hangzik:

„109. §. Ezekben kívül mindenik község, mely az 1791-ki 12. t. cikk nyomán jogosítottakon kívül legalább 100 füstöt számlál: két — kisebb községek pedig egy szabadon választott képviselő által folynak be a követválasztásba“.

A 109. § változatlanul fogadtatik el. — A 110. §-nál a 2, 3. és 5. osztályok különvéleményt adnak be, mely szerint ebből e szavakat: „a szab. kir. városok kivételével“ kihagyatni kéri. — **Péchy T.** indokolja a különvéleményt, melyet **Szapáry** belügyér is magáévá tesz s a ház a szakaszt a különvéleménnyel együtt egyhangulag elfogadja.

A 110. § után **Molnár Antal** egy új szakaszt hoz indítványba, melyben kimondassék, hogy Erdélyben, hol a község megkivánja, egy választókerületben több összeíró bizottság is küldessék ki. — **Tisza K.** a jövő átmeneti intézkedések szempontjából elfogadja ez indítványt, ha az Magyarországra is kiterjesztetik: Ennélfogva a ház az új szakaszt a következő szövegben egyhangulag elfogadta:

„111. §. A választók első állandó névjegyzékének elkészítése alkalmával az ország egész területén a közp. bizottság egy választó kerületben a szükséghez képest egy-nél több összeíró küldöttséget is küldhet ki“.

A 111. §-t **Tavaszi E.** kihagyatni kéri. — **Deáky L.** igaztalannak tartja, hogy Zilah város előbb orsz. képviselő küldésének jogával bírván, ettől most megfosztatik, míg a többi erdélyi városok hason joga tovább is megmarad. Ezért indítványozza, hogy a szakasz 2. bekezdése 2. sorába „Kraszná város egy“ szavak beszurandók, a „képviselőt küld“ szavak utáni többi része a szakasznak pedig kihagyandó. — **Bosanszky** a közp. bizottság szövegezésének megtartását kéri. — **Teleszky** kiemeli, hogy Nagyvárad négy része ma egy egészet, s így egy választó kerületet is képez. — **Steiger** Tavaszit indítványát támogatja. — **Szapáry** gr. belügyér kéri a házat, e szakasznak mint fölleslegesnek visszavonására. — A nagy többség a 111. §-t elveti.

A 112. § vége a „kivéve“ szótól kihagyatik. — A 113—120. §§. minden észrevétel nélkül változatlanul elfogadtatnak.

Ezzel a választási javaslat részletes tárgyalása befejeztetett.

A holnap i ülés tárgyai a vál. javaslat 3-szori olvasása, a házszabályok némely pontjainak módosítása, a mentelmi bizottság jelentése **Staneacu** képviselő kiadása ügyében és végül az V. bíráló bizottság ma beadott hat. javaslata.

Ülés vége 2 órakor.

TÁVIRATOK.

Bécs, jul. 31. Az „Abendpost“ teljesen alaptalan-nak mondja azon hirt, hogy a kormány az alakulóban levő szabadkőmives páholy megkeresésére engedélyt adott egy csarnok építésére, s konstatalja, miszerint ellenkezőleg a „Zukunft“ szabadkőmives egylet legközelebbi kérvénye végleg elutasított s ezen egylet megalakítása betiltatott.

Berlin, jul. 31. A katolikus gyűlés „középpárt-egylet“ név alatt szervezkedett, hogy a katolikus egyletek bezárása után szorosabb politikai egyesülést hozzon létre. — Az alapszabályok egyhangulag elfogadtattak s elfogadta azokat Nasselmann a socialdemokraták jelölt vezetője is.

Prága, jul. 31. A Rieger által alapított nemzetközi írói egylet alapszabályait a helytartóság nem erősítette meg.

Bécs, jul. 31. Az orosz czár, mint Brüstelből távirják, sajtóközleg irt levelet intézett Grant északamerikai elnökhez, kérvén, képviseltesse az Egyesült-Államokat a kongressuson, Grant azonban megmaradt korábbi vonakodásánál.

UJDONSÁGOK.

Ma délelőtt afrikai lőség uralkodott a főváros fölött. Délután azonban 4 óra körül jótékony zápor élvezhetővé tette levegőnket. Az eső széllel jött s több percig sűrű jég is esett, 6 órán tul azonban egész 10-ig csöndes bű eső hullott az eltikkadt városra.

Az 1848/9-ki honvéd-egyletek országos központi választmánya f. é. aug. hó 8-án délutáni 4 órakor a nemzeti lovarda-iroda helyiségében havi ülést tart, melyre a központi választmány Budapestén levő tagjai megjelenni kéretnek.

Postarablás. A Zágráb és Verbovecz közt közlekedő székpostája — mint az „Agr. Zeitung“ jelenti jul. 29-én délután kirabolatott, s annak kocsi, 4 gyermek atyja megöletett. Mint a nevezett lap említi, a zágrábi adóhivatalnak egy küldeménye 10.000 frttal, s még egyéb pénzküldemény is a rablók martaléka lett. A vizsgálat folyamatban van.

Beudet Henrik francia léghajós, a ki merészsége által általános figyelmet keltett maga iránt mindenfelé, ide érkezett és augusztus 2-án vasárnap esti 7 órakor az állatkertben fellép.

Petroleumforrást találtak Küküllő vármegyében, a k-sárosi határon ugyanis az ugynevezett „Előlláb“ és „Zuglólab“ nevű földeknek a falubeliéktől már régóta ismert s általuk „égi föld“-nek nevezett föld van, a melyet ők meggyújtottak, s nála tengerit, burgonyát stb. főztek. — A dolog felől előbb azt hitték, hogy itt is, mint Bónán kénhydrogen gáz fordul elő; az újabb nyomozások azonban kideríték, hogy ott petroleum forrás van. A területet az oda való birtokosoktól már ki is vette egy moldva tőkepezés.

Borsos Sándor elfogatását már jelentettük. A „Ref.“ az elfogatást így írja le: Borsos Sándor híres rabló f. hó 28-án Jászksíréren, hét órai ostrom után megadta magát. Az ostrom részletei ezek: Négy napja már, hogy a jász puszták csendbiztos: Benedek, négy legényével és a jászsbéli négygyel, összesen tehát kilenczedmagával, Kiserre érkezett. Hozzá is fogott azonnal a kutatáshoz, melyet álló négy napig eredménytelenül folytatott. Végre is azonban meg lévén állapítva, hogy Borsosnak Jászksíréren kell lennie, nem hagyták a dolgot annyiban s nem is csalódtak: Borsos itt volt. Mai nap (28.) három csoportra osztván embereit, Benedek elkezdte az előre kijelölt házakban a kutatást. Az egyik csoport egy házhoz beköszöntött, a hol egy némbert lakott, kit általános Borsos szeretőjének tartottak. E házban Borsos szeretőjén kívül e nő anyját és az öreg asszony unokáját találták. A nő mosással foglalkozott. A pandurok belépéven kérdezték: „Itt van-e Borsos?“ A két asszony egyhangulag nem-mel válaszolt, mondván: „Nincs itt, nem is volt!“ A pandurok ismételték kérdésüket, az asszonyok pedig újra határozottan tagadták a betyár ottlétét. A hadnagyok erre a kutatáshoz fogtak. Az egyik a padlásra indult, s a mint fölmenőben volt, észre vette, hogy egy fehér gyolcsgatás ember van oda fenn. Erre a pandur rögtön visszalépett s értesítette társait. Társa, egy bator fickó, meg akarván a dolog mibenlétéről győződni, fölindult a padlásra. Alig ért azonban feje a lépcsőkön felüli falósságába, egy jól irányzott lövés azonnal le is vette róla a kalapját. Erre emberünk visszaugrott. Leérvén, a házból mindnyáján kivonultak, az ott benmaradt két asszony pedig az ajtó azonnal bezárta. A négy hadnagy a házat gyorsan körülállta és a városházához segítségért futtatott, honnan kevés vártatva megérkezett a többi hadnagy, négy-öt fináncz, belhrendő és csendbiztos. Ezek a házat körülfonták s ekkor épen d. e. 10 óra volt. A csendbiztos és emberei folytonos belövedéssel bolygatták a bennlevőket. Borsos több ízben föl szólított maga megadására, de a betyár minden felszólítást határozottan visszautasított. Déli egy óra tájban egyik hadnagy belélt az alakon egy söréttel töltött fegyverrel és a bennlevő menyecskeket homlokra, karra és mellen megbeszítette, mire nagy zavar támadt. Kévszre rá után a menyecske, Borsos szeretője, vérral borítva kiugrott a házból s rögtön elfogatott. Az ostrom pedig tovább folyt. Délután a házon öt hat rés ütettett, az ajtó betörtetett s ekkép minden előkészület megtétetett a ház megrohanására. A rohamot a csendbiztos vezényelte, de a kommandószóra hadnagyuraimék nagybölcsen nem hallgattak, illetőleg nem indultak meg. A dolog végét e szerint nem láthatjuk, ha úgy öt óra tájt Borsos Sándor többszöri föl szólításra végül azt nem kiáltja ki: „Megadom magam, ha a csendbiztos meg nem kinez.“ Erre egy csendbiztos és egy uri ember, St. B. szavukat adták, hogy a csendbiztos nem fogja bántani, ha megadja magát. Erre Borsos Sándor a házból kiugrott póre gatyában, meztláb, hajadon fejfel és revolverét eldobván, magát megadta s ezekre rugó néptömeg kisérétében a városházára vitetett, onnan pedig a két asszonnyal két kocsin még az nap elvitetett Berénybe. Népnök erkölcsi súlyedését semmi sem mutatja annyira, mint a következő körülmény: Borsost az első kocsin vitték, s amint a kocsi a városházából kihajt, vagy husz-harmincz leány virágkoszorukat dobált a haramiának. Vidékünk e szerint megszabadult a rettegett betyártól s Borsos, ha csak a börtönből meg nem ugrik, most már valóban nincs többé.

Rövid hírek. A taiti fegyvergyakorlatokban számos külföldi tiszt fog részt venni, kik a király kíséretének fényét emelendik. — **Schwind** „Szép Melusíná“-ját a király megvette a bécsi belvedere számára. — **A városháza** közel 200 éves nagy harangját, mely tavall megrepedt, a nemzeti muzeumnak akarják ajándékozni. — **Tíz** volt tegnap a Graf-féle gyufagyárban s csak 1 1/2 órai erőfeszítés után volt elnyomható. — **Tegnap** délelőtt egy igen csinos 18 éves szolgáló a plebánia templommal szemközt a Dunába ugrott, de kihúzták. — **A Pala-**, **Ponty** és **Kapuczinus-utcák** kövezését a tegnapi árlejtésen

Hirsch Sebestyén és Mihály közezmesterek vették ki. — **A Bodentón** egy gyaníthatólag Zürichben tanult magyar technicus sétahajózás közben a vízbe ugrott, s bele is halt. — **Budapest** közgyűlése B o k o d y n a k 200 ft segelet szavazott. — **A paksi** vattagyár 15-én este leégett. — **Karintiában** dühösség uralkodik a rókák közt, minélfogva kiirtásukra készülnek. — **Debreczenben** egy bankóhamisítót fogtak el. — **Nagyváradon** a mult hét-főn jégeső volt, mely azonban csak csekélyebb mérvű károkat okozott az ottani szőlőkben. — **A berlini magyar egyetben** elnökül Lövenstein F, alelnökül Timkó György, pénztárnokul: Liébl A. választották meg. — **A szepességi** tüzoltó egyletek mind magyar vezényszavakat használnak. — **Éljenek!** — **Az agtelki** barlanghoz tömeges kirándulást terveznek aug. 29-én a putnoki fürdőből. — **Öngyilkosság.** Zomborban az ottani törvényszéki végrehajtó Szitkey szíven lötte magát. — **Grosz** Miklós lugosi orvosnövendék a szünidőkre szülővárosába utazván magát agyon lötte. — **Háromszoros** gyilkosságot követett el egy budimcei paraszt Petrovics Maxim. Őse ugyanis Mijó, lustaságáért korholta, s midőn atyjuk is ennek adott volna igazat agyon lötte ezt is, öcsését is, meg öcsésének feleségét is. — **Barkóczy** Pál bárót, ki-ről azt írjuk tegnap több helybeli lap nyomán, hogy Esztergomból nyom nélkül eltűnt s valószínűleg kivégezték magát, mint az „U. L.” írja Budapesten néhány nap előtt látták.

Törvényszéki csarnok.

(Bankjegy hamisítás.) Ma a pesti fenyítő törvényszék előtt egy becsületben megöszült egyén állott

vádoltkép, kit csak a végszükség és nyomor indított a bűn ösvényére. D u h n y á n y i István, Szukán egy Nagyszombat melletti faluban 35 éven át vitte a jegyzői teendőket, gyermekeit igen jól neveltette, és általános becsülésnek örvendett. Az utóbbi években azonban sok csapás érte D u h n á n y i t, öt haláleset, mely családját pusztította és folytonos betegségek megemésztettek csekély fizetéséből gyűjtött takarékait, és adósságokba keveredve két év előtt egy gonosz egyén csábításainak esett áldozatul. H e t z e l György nevű sógora, t. i. vendéglős több a Dunán közlekedő gőzhajón, mint D u h n y á n y i hitelezője olyannyira hajthatlan volt követelésében, hogy D. nehogy csekély ingó vagyona is elárvereztessék, inkább követte H e t z e l tanácsát, és már hosszú évek óta jártas lévén a fényképirásban az utolsó két év alatt összesen 118 db. tizes bankjegyet készített ezen uton. A hamisítványok, melyeket az osztrák nemzeti bank véleményében igen sikerülteknek mond, H e t z e l György által „legjobb sikerrel” hoztattak forgalomba. Csak f. é. február 5-én történt, hogy D u h n y á n y i Pozsony mellett D i v é n y b e n az ottani jegyzői állomás elnyerése végett tartózkodván, az ottani kávéházban tudva adott ki, egy hamis tizest, mely felismertétvén, D. letartóztatását vonta maga után. H e t z e l nem sokára Bécsben fogatván el, az ottani országos törvényszék által hamis bankjegyek terjesztése miatt 5 évi börtönre ítéltetett. A törvényszék ma C s u k á s s y Károly kir. alügyész vádindítványának és dr. K o v á c s Gyula vádbeszédjének meghallgatása után vádlottat a hamis bankjegyek készítése és tudva terjesztése által elkövetett h ü t l e n s é g miatt négy évi börtönre ítélte. Vádlott az ítéletben megnyugodott. A kir. ügyészség hivatalból felebbezett.

Közgazdasági értesítő.

Terményüzlet. B u d a p e s t, j u l. 31. Buza a folyton csekély behozatal következtében szilárd s ma is emelkedő áron kelt. Rozs és árpa szintén csekély mennyiségben jött piacra s árai szilárdak. Kukorica 5 krral drágult; zab hiányzik s emelkedő áron kelt. Hivatalos jegyzéssel a következő kitételek történtek: Buza uj, tiszai 2600 mérő 90—87 fontos 6.50—20 kr., fehérvári 600 m. 6.35, aradi 300 m. 6.43, bányási 400 m. 6.47, oláh, 62000 m. 4.40 kr. — Z a b 800 m. 3 frt.

M a g á n t u d ó s i t á s s z e r i n t buzaárak szilárdak; szept.—okt. 5000 vámmáza kelt el. Usance-buza mázsánként 5.70, rozs, árpa és kukorica változatlanul szilárd. Zab pár krajczárral drágább; sept.—okt. 25—30,000 mérő kelt el 2.18—20 kr. Győrből.

Aru- és értéktőzsde. A z e l ő t ő z s d e lanyha hangulattal nyílt meg, később azonban élénkült s végül elég élénk forgalom fejlődött ki. Földh. 77.75, municip. 37—36.50, tak. és hit. 55.25—54.75. — A d é l i t ő z s d e szintén a reggeli tüneteket mutatta fel. Municip. 36.50, angl. 41.50—41. m. hit. 213.50, földh. 76—77.50, tak. és hit. 54.75—55.50, dijs. 84, pesti közuti 268, pesti keresk. bank 790. — Valuták és jelvénytök hanyatlanak.

Időjárás. A délelőtti tikkasztó hőséget, d. u. 4 óra tájban erős széllel és néhány percig tartó sűrű jéggel zápor, majd bő eső követte, mely folyvást tart.

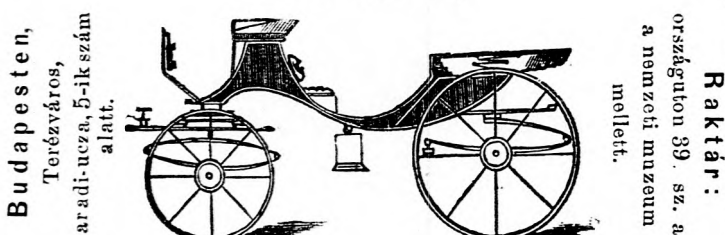
Budai szinkór. Szombaton 1874, aug. 1-én heted-szer: „Petaud király udvara.” Nagy oper. 3 szakaszban.

Simonyi Ernő, Mocsary Lajos, főmunkatársak: **CSÁVOLSZKY LAJOS** felelős szerkesztő.

H I R D E T É S E K.

BOGDÁN JÓZSEF

kocsi-gyára,

A t. cz. uraságokat, úgy általában a nagy közönséget tisztelttel értesítem: hogy jól berendezett kocsi-gyáram minden ide vágó megrendeléseket elfogad, s ezeknek a legválogatottabb izlésig pontosan és gyorsan megfelelni képes.

Készítményeim kiváló előnyei: hogy kocsijaim minden görbe részletei egyenes fából, egész darabban vannak a faszálak szerint meghajlítva, ugyszintén a keréktalpak is egyenes fából meghajlított egy darabból készülnek — minden toldás nélkül. — E tulajdonságna fogva a gyáramban készült kocsi (hintók) s bármely alaku könnyű szekerek csaknem felényivel könnyebbek, s így csekélyebb vonóerővel járnak s mégis sokkal tartósabbak, mint a közönséges, maig is szokásos módon készült, és e mellett az árak csinosan kiállított ruganyos kocsiinak 250 forintnyi áratól kezdve a lehető legjutányosabbak. S minthogy a kocsiak kiállítására szükségelt mindennemű, ugy-mint kerékgyártó-, kovács-, szíjgyártó- és kárpitos munkák, gyáram által végeztetnek: kocsijaim, szekereim tartósságaért — azok rendes használatát feltételezve — két évi jótállást vállalok.

A t. cz. megrendelők kívánataira kocsi-,inta-rajzok árjegykkel együtt azonnal küldetnek.

Uj vendéglő.

A „Kömlökert”

vendéglőt átvettém és belső mint udvar-helyiségeit díszesen felszereltem.

Magyar szellemű vendéglőt és kedélyes szórakozási helyet ohajtok benne fentartani nyelvre, konyhára, borokra, zenére és dalestélyekre nézve, úgy hogy mindenki otthonosan és kedélyesen érezhesse magát; s az idegen is láthassa életünket.

Pinczérim nyelve magyar.
Konyhám izletes és erősen tápláló.
Boraim mint már rég idő óta: Balatonmellékéről, — saját termés is, — Neszmélyről, Somlyóról, Érmelléki bakatorból, Tokajhegyaljai Aszucza és Aszborokból: Egri, Viszontai és Ménesi vörös borokból, legjelesebb természetűink pinczéiből kerülnek.
Zene: naponkint magyar zene.
Dalestélyeket jól szervezett magyar daltársulat tart. Méltányos árak mellett pontos szolgálatot ajánlok.

Tisztelettel

Parragh Gábor

Titkos 100 (9—12)

betegségeket, tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

bőrbajokat, üdült syphilis, huygycsőszükülést, gyakori magömlést,

gyógyít gyökeresen és biztossággal, anélkül, hogy a beteghivatása vagy életmódjában akadálytatlán:

Besenbek A.

gyak. orvos, sebész és szülész,

Pest, hatvani-utca 2-ik sz. az ó-pósta

épületében II. lépcső, I. emelet.

(Főimenter a főlépcsőn.)

Díjjal ellátott levelekre azonnal válaszol.

Naponként rendel: r. 7—10-ig, d. u. 1—4. este 7—8-ig.

Keresztetik

6—700 holdas instrualt birtok haszonbérbe,

nemkülönben:

Termények eladásának

ideje lévén, a t. közönség szives figyelmébe ajánlja magát

DAPSY & TÓVÖLGYI TITUSZ

irodája,

(Budapest, országút 15. sz. Zrinyi-ház.)

Nem különben vállal pereket, bankokból eszközöl kölcsönöket. Rög-tön válaszol bár mi kérdésre és sebesen intéz el minden elintézendő dolgot.

Megrendeléseket gyorsan teljesít.

Mindent utánvét mellett.

Dr. Handler Mór

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

Titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, u. m.:

MAGÖMLESEKET,

az ingerékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a

TEHETETLENSÉGET

(elgyengült férfierőt),

2) huygycsőfolyásokat (még oly idültéket is), a nemzűrésznek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban,

3) **huygycsőszüküléseket**

4) friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett **fehér-folyást**, és az onnan eredő

magtalanságot

5) **bőrkiütéseket,**

6) a huyghólyag betegségeit, és mindennemű vizelesi nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8 ig.

Lakik Pesten, Lipótvaros, nádor-utca 13. sz. I-ső emelet, 14. ajtószám.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatok és a gyógyszernek megküldetnek.

Augusztus elséjétől lakásom: belváros, kigyó-utca 2-ik sz. kigyó-é városház utca szegletén, (Rottenbiller-féle házban) I-ső emelet.

Kiadó hivatal
muzeum-utca 8-11

Előfizetési árak

Egész évre . . . 16 ft. Negyed é
Félévre 8 ft. Egy hónap

A lap szétküldésére vonatkozó r
előfizetési pénzek és hirdeté
kiadó-hivatalba intézend

A reactio f

Ha végig tekintünk
melyek hivatva vannak
anyagi fejlődésének, ugy
irányzat mindenütt előtér
meg a koreszmék, a pol
mindenütt el van dobova
eszméi elfojtására.

Kolb azt mondja eg
„hajdan a várurak béreze
elvonuló békés karaván
passióval felhagyva privi
tesznek kirohanásokat s

Ez a mostani kor ir
más helyt alattomosan
közül, más alakban a jog
különítése által akarják v
ságaikat, melyekről 48-ba
akarva nem akarva le kel

Az ultramontanok s
tikai jezsuiták, más néven
a börze-fejedelmekkel kez
atlan uszálya, a nemzetek
emésztő soldateska, az ur
miatt félrevezetett tömeg
a szabadság ellen. Ezen e
netele más nagyobb orszá
hatja fel a haladást, mert
azonban a reactio győzelm
hatással lehet.

A deákpárt ezen gy
szövetségese s uszálya azo
neveztem.

A doctrinairek állna
ezek a nagy katastróphák
mindenütt feltűnedeznek,
vértől ázott fából helyeken,
e végzetes helyzetet kizsák
a haladás demokratia es
készek szövetkezni bármily
végyőzelmét meggátolják.

Ezen fantasta könyvb
tak s ártanak folytonosan
legmerevebb absolutismus,
s gyűlölettel fordul el töle,
tai hányzor félrevezették
kájukat alkotmányos, nag
disputálva rá a népekre,
vették észre, midőn ezen b
akadva és semmi módon s
segíteni.

Ez történt nálunk 18
emberek műve, s mindazon
mely anyagilag és szellemi
ezen irástudók és farizeu
rült ki.

Hozzájuk csatlakoztak
kai kalandorok, a szédélgő
berek, a tudós czéh, a hiv
serege, a kétségbeesés és n
zei és a nép egy része, mel
zisait szentirásnak vette, s
volna, fenakadt, mint buta

Csengery ezen doctrin
„P. Napló” államférfinak, s
noha róla is el lehet monda
dalomról, hogy nem lehet
római, hogyan, mikor és m
nem csak hogy nagy, hanem

Erről egy barátom kü
Lipót-rendet, igen csinos ki
néger herceg kisasszony
nagy hódítást tehetett volna

Ezen czífraságot eg
kapta Hess aláírással, m
részletesen számolja el érde